

Sesijas dokuments

B9-0467/2023

20.11.2023

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par Komisijas normatīvu pēcpasākumu trūkumu saistībā ar PEGA rezolūciju
(2023/2988(RSP))

*Dominik Tarczyński, Ryszard Antoni Legutko, Anna Fotyga, Elżbieta Kruk,
Beata Mazurek, Beata Kempa, Waldemar Tomaszewski*
ECR grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Komisijas normatīvu pēcpasākumu trūkumu saistībā ar PEGA rezolūciju (2023/2988(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 4. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/821 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, starpniecības, tehniskās palīdzības, tranzīta un pārvadājumu kontrolei¹ (“Divējāda lietojuma regula”),
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 17. maija Lēmumu (KĀDP) 2019/797 par ierobežojošiem pasākumiem pret kiberuzbrukumiem, kuri apdraud Savienību vai tās dalībvalstis², kas grozīts ar Padomes 2021. gada 17. maija Lēmumu (KĀDP) 2021/796³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 1995. gada 6. marta Lēmumu 95/167/EK, *Euratom*, EOTK par sīki izstrādātiem Eiropas Parlamenta izmeklēšanas tiesību izmantošanas noteikumiem⁴,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta Lēmumu (ES) 2022/480 par izmeklēšanas komitejas izveidi, kuras uzdevums ir izmeklēt spieģprogrammatūras Pegasus un tai līdzīgu novērošanas spieģprogrammatūru izmantošanu, un izmeklēšanas priekšmeta, kā arī komitejas kompetences, skaitliskā sastāva un pilnvaru laika noteikšanu⁵,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus un ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām,
- ņemot vērā Eiropola 2021. gadā sagatavoto Eiropas Savienības smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējuma (SOCTA) ziņojumu “A Corrupting Influence: the Infiltration and Undermining of Europe’s Economy and Society by Organised Crime” (Korupcijas ietekme — organizētās noziedzības iefiltrēšanās Eiropas ekonomikā un sabiedrībā un tās graužošā ietekme),
- ņemot vērā 2014. gada 12. marta rezolūciju par ASV Nacionālās drošības aģentūras novērošanas programmu, novērošanas struktūrām dažādās dalībvalstīs un ietekmi uz ES pilsoņu pamattiesībām un transatlantisko sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā⁶ un tajā

¹ OV L 206, 11.6.2021., 1. lpp.

² OV L 129 I, 17.5.2019., 13. lpp.

³ OV L 174 I, 18.5.2021., 1. lpp.

⁴ OV L 78, 6.4.1995., 1. lpp.

⁵ OV L 98, 25.3.2022., 72. lpp.

⁶ OV C 378, 9.11.2017., 104. lpp.

iekļautos Eiropas Parlamenta ieteikumus par IT drošības nostiprināšanu ES iestādēs, struktūrās un aģentūrās,

- ņemot vērā Parlamenta Izmeklēšanas komitejas *Pegasus* un līdzvērtīgas novērošanas spieģiprogrammatūras izmantošanas izmeklēšanai ziņojumu (A9-0189/2023),
 - ņemot vērā Parlamenta 2023. gada 15. jūnija ieteikumu Padomei un Komisijai pēc izmeklēšanas par iespējamiem pārkāpumiem un administratīvām kļūmēm Savienības tiesību aktu piemērošanā attiecībā uz *Pegasus* un līdzvērtīgas novērošanas spieģiprogrammatūras izmantošanu⁷,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Parlamenta Izmeklēšanas komitejas *Pegasus* un līdzvērtīgas novērošanas spieģiprogrammatūras izmantošanas izmeklēšanai (“PEGA komiteja”) ierosinātie ieteikumi ir balstīti uz tās ziņojumu par spieģiprogrammatūras izmantošanu un ļaunprātīgu izmantošanu ES valstīs;
- B. tā kā vienīgās liecības par novērošanu bieži vien bija tādu iestāžu (un iniciatīvu) liecības, kurām ir apšaubāma reputācija un politiskās saiknes, piemēram, projekts “Pegasus” (par kuru pastāvēja aizdomas par saikni ar Edvardu Snoudeņu), organizācija “Citizen Lab” (organizācija ar skaidri izteiktu kreisā spārna profilu) un “AI” (kuru diskreditēja prokrievisks ziņojums par situāciju Ukrainā);
- C. tā kā spieģiprogrammatūra izmanto vājās vietas viedtālrunu operētājsistēmās, lai instalētu ļaunprogrammatūru; tā kā spieģiprogrammatūras struktūras dēļ ir ļoti grūti atklāt tās izmantošanu; tā kā šādas novērošanas avotus ir gandrīz neiespējami izsekot, kas padara jebkādus secinājumus spekulatīvus;
- D. tā kā PEGA ziņojums ir neobjektīvs un pret atsevišķām valstīm izturas nevienlīdzīgi, dažkārt nosodot tos pašus risinājumus, ko tā citās reizēs uzskata par piemērotiem;
- E. tā kā komitejas ieteikumi, ņemot vērā to plašo darbības jomu, attiecas uz ES Līguma jautājumiem, tādējādi pārsniedzot PEGA komitejas pilnvaras;
- F. tā kā saskaņā ar Līgumiem valsts drošības jautājumi joprojām ir dalībvalstu ekskluzīvā kompetencē;
- G. tā kā ieteikumu mērķis ir liegt dalībvalstīm brīvību rīkoties valsts drošības jautājumos;
- H. tā kā dalībvalstis ir stingri (un pamatoti) noskaņotas pret jebkādiem mēģinājumiem ierobežot to kompetenci;
- I. tā kā ES valstis ir pakļautas riskam, ko rada spieģiprogrammatūra no trešām valstīm, kuru var izmantot gan šo valstu dienesti, gan pašu dienesti;
- J. tā kā var būt nepieciešams pastiprināt noteikumus par spieģiprogrammatūras un divējāda lietojuma preču eksportu;

⁷ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0244.

- K. tā kā pastāv nopietns risks, ka ES augstākā līmeņa politiķi un amatpersonas, tostarp komisāri, varētu tikt novēroti ar spieģprogrammatūru;
- L. tā kā spieģprogrammatūra bieži nonāk noziedzīgu grupējumu rokās;
- M. tā kā zināšanas par programmatūras sistēmu ievainojamību tiek nelikumīgi tirgotas tieši starp pusēm vai to iegūšanu atvieglo starpnieki; tā kā šajā tirdzniecībā ir iesaistīti nevalstiski dalībnieki un noziedzīgas organizācijas;
- N. tā kā PEGA komitejas veiktā izmeklēšana liecina, ka dalībvalstīm aizsardzības nolūkos un cīņā pret organizēto noziedzību būtu jāizstrādā pašām sava neatkarīga spieģprogrammatūra;
- O. tā kā Līgumu noteikumos būtu jānosaka ierobežojumi diskusijām par priekšlikumiem spieģprogrammatūras regulēšanai,
1. uzsver, ka PEGA ziņojums un ieteikumi tika izstrādāti nevis situācijas pareiza novērtējuma rezultātā, bet gan kā konkrēta un politiski motivēta viedokļa rezultāts, kas nav brīvs no aizspriedumiem un stereotipiem;
 2. norāda, ka ziņojums un ieteikumi — vismaz daļēji — tika sagatavoti saistībā ar gaidāmajām vai notiekošajām vēlēšanām Polijā, Grieķijā un Spānijā;
 3. uzsver, ka ziņojuma un ieteikumu autori izmantoja neuzticamus un neobjektīvus avotus, kas sagrozīja situācijas aprakstu;
 4. vērs uzmanību uz līdzsvara un vienlīdzīgu kritēriju trūkumu situācijas aprakstā atsevišķās valstīs, kas rada šaubas par ieteikumu ticamību;
 5. uzskata, ka PEGA ieteikumi pārsniedz tās pilnvaras un kompetences jomu un ka tādēļ nevar gaidīt, ka dalībvalstis un Komisija tos īstenos;
 6. uzskata arī, ka ierosināto izmaiņu ievirze neatbilst Līgumu garam (un bieži vien atsevišķiem noteikumu punktiem) un ka tādēļ ieteikumi būtu jāuzskata par līdzekli, lai izdarītu spiedienu notiekošajās diskusijās par Līgumu grozīšanu;
 7. pauž stingru pārliecību, ka valsts drošības jautājumiem arī turpmāk vajadzētu būt dalībvalstu ekskluzīvā kompetencē un ka jebkurš mēģinājums iejaukties šajos jautājumos ES līmenī, sīki reglamentējot spieģprogrammatūru vai nosakot ierobežojumus valsts drošības jautājumiem, ir pretrunā dalībvalstu tiesībām, kas nostiprinātas Līgumos;
 8. uzsver, ka spieģprogrammatūra gan rada daudzus draudus, tostarp pilsoniskajām brīvībām un cilvēktiesībām, tomēr dažos gadījumos tās izmantošana ir neizstājama; uzskata, ka tas galvenokārt attiecas uz izlūkošanu, valsts aizsardzību un organizētās noziedzības apkarošanu; turklāt norāda, ka hibrīdkonfliktu laikā nav iespējams skaidri norobežot iepriekš minētās jomas;
 9. tādēļ uzskata, ka spieģprogrammatūras izmantošana dalībvalstu dienestos būtu jāierobežo līdz minimumam un ka lēmumi par šo jautājumu vienmēr būtu jāpieņem

suverēnajām dalībvalstīm, jo tajās visās ir demokrātiskas sistēmas, tiesību sistēmas un iestādes, kas var novērst iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu;

10. brīdina, ka jebkādi Komisijas priekšlikumi par PEGA komitejas ierosināto ieteikumu īstenošanu noteikti sastapsies ar spēcīgu pretestību no Padomes puses, jo dalībvalstis tos uztvers kā uzbrukumu savām tiesībām un kompetencei;
11. norāda, ka ieteikumos ierosināto juridisko izmaiņu pamatošana ar LESD V sadaļas 4. nodaļas noteikumiem praksē nozīmē nepieciešamību panākt vienprātību starp dalībvalstīm, kas šķiet pilnīgi nereāli;
12. tomēr piekrīt PEGA komitejas bažām par riskiem, kas saistīti ar ārvalstu izcelsmes spieģprogrammatūras izmantošanu, jo īpaši no trešām valstīm; uzskata, ka labākais risinājums šai problēmai būs tāds, ka dalībvalstis izstrādā savas spieģprogrammatūras tehnoloģijas — savu dienestu kontrolē un saskaņā ar saviem tiesību aktiem;
13. turklāt pauž bažas par spieģprogrammatūras eksportu no ES uz trešām valstīm; norāda, ka varētu pastiprināt eksporta noteikumus (ieskaitot tā dēvēto divējāda lietojuma preču eksportu) un ka tie būtu pienācīgi jāīsteno un jāuzrauga;
14. uzskata, ka labāks regulējums ES līmenī attiecībā uz spieģprogrammatūras un divējāda lietojuma preču importu (piemēram, lai nepieļautu, ka tos iegādājas noziedzīgi grupējumi) šķiet pamatots, bet ļoti grūti īstenojams un izpildāms;
15. uzsver, ka ir jāpalielina augsta līmeņa Eiropas politiķu un amatpersonu aizsardzība pret spieģprogrammatūru; vērš uzmanību uz draudiem, ko rada ārvalstu spēku iespējamā ietekmīgāko Eiropas politiķu un amatpersonu novērošana, jo īpaši — laikā, kad turpinās Krievijas agresijas karš pret Ukrainu;
16. uzsver milzīgos riskus saistībā ar to, ka nevalstiskie dalībnieki izmanto spieģprogrammatūru; aicina dalībvalstis cieši uzraudzīt spieģprogrammatūras tirdzniecību un norāda, ka šajā jomā varētu izmantot Eiropola palīdzību, jo īpaši attiecībā uz šā jautājuma pārrobežu dimensiju;
17. vienlaikus stingri iebilst pret jebkādiem mēģinājumiem piešķirt Eiropolam pilnvaras rīkoties bez dalībvalstu ziņas un piekrišanas un tādējādi prevalēt pār tām; atgādina, ka Eiropola lomai vajadzētu būt atbalsta koordinācijas nodrošināšanai;
18. noslēgumā iesaka Komisijai pieņemt ļoti piesardzīgu pieeju PEGA komitejas ieteikumiem; uzsver, ka ir nepieciešams ņemt vērā šo ieteikumu politisko kontekstu, to, ka tie pa daļai nav saderīgi ar Līgumiem un to, ka daļēji tie nav praktiski realizējami — gan juridisku, gan politisku iemeslu dēļ;
19. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.